

До

Научно жури,

съгласно Заповед № Р-109-284/11.07.2022г.

на Ректора на Медицински университет - Варна

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Наталия Василевна Ушева, д.м.,

Ръководител Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването
Зам.-Декан „Научна дейност“ Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна,

Относно: Процедура за присъждане на научна степен „Доктор на науките“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ в област на висшето образование „7. Здравеопазване и спорт“, професионално направление „7.1. Медицина“, на тема „Интегративна медицина - холистичен концептуален модел, научни и образователни подходи“ на доц. д-р Десислава Иванова Ванкова, дм, Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването“, Факултет по обществено здравеопазване на Медицински университет - Варна.

Процедура на обявяване на публичната защита

Дисертационният труд е обсъден и насочен за публична защита от Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването към Медицински университет - Варна на КС от 24.06.2022г. Научното жури за публична защита на дисертационния труд е утвърдено със Заповед № Р-109-284/11.07.2022г. на Ректора на Медицински университет – Варна, а на първото заседание на Научното жури от 14.07.2022г. съм определена за председател на научното жури и да изготвя становище.

Кандидатът е представил всички необходими документи по процедурата, съответстващи на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна.

Кратки данни за кариерното развитие на кандидата

Десислава Ванкова е родена в град Бургас, където завършва Английската езикова гимназия „Гео Милев“ с пълно отличие и златен медал. През 1993 г. придобива първата си магистърска степен – по специалност „медицина“ в Медицински университет – Варна, а през 1998 г – по обществено здраве в Университета Маастрихт в Нидерландия. Д-р Ванкова има придобита специалност по социална медицина и организация на

здравеопазването през 2001 г. Образователно-научната степен „Доктор“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ д-р Ванкова придобива след успешната защита на дисертационния труд на тема "Качество на живот, свързано със здравето в общността" към Медицински университет – Варна.

Доц. д-р Ванкова започва трудовия си стаж като лекар-ординатор през 1994 г. във Вътрешно отделение на Общинска болница, град Малко Търново; след което завеждащ лекар в Бърза помощ към Община Аврен; а в периода 1996-2001 г. е лекар в ХЕИ - Варна („Организационно-информационен“ и „Епидемиологичен“ отдели). Заема отговорна мениджърска позиция във фармацевтична компания GLAXOSMITHKLINE България в периода 2001 до 2015 г. След което ръководи „Научен отдел“ на МУ-Варна, където работи и към настоящия момент. Към преподаването доц. д-р Ванкова се връща като хоноруван преподавател през 2015 г., през 2016 г. е назначена за главен асистент, а от 2018 г. е избрана за доцент към Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването на МУ-Варна. Дисциплините, които преподава са в няколко специалности – медицина и дентална медицина (българоезично и англоезично обучение) , медицинска сестра, акушерка, логопедия, управление на здравни грижи дисциплини.

Доц. д-р Ванкова участва в поредица от курсове за провеждане на качествени проучвания, систематичен анализ, повишаване на уменията за писане и рецензиране на научни публикации, летни училища по клинична епидемиология, по изграждане на здрави градове, за оценка на здравни технологии и др. Особено място в автобиографията на доц. д-р Ванкова намира обучението ѝ по неконвенционалните методи за лечение, придобивайки европейска диплома по хомеопатия, продължавайки като сертифициран лектор след завършването на Немската академия по хомеопатия и натуропатия (DANH) и към Немския хомеопатичен съюз (DHU).

Доц. д-р Ванкова участва в 2 научни проекта по темата на дисертацията: един международен и един – университетски.

Кандидатът по настоящата процедура членува в международни и национални професионални и научни организации; владее отлично английски и руски езици.

Наукометричен анализ на дисертационния труд

Според данните от „Академична справка“, изготвена във връзка със защитата, доц. Ванкова надхвърля минималния брой точки по всичките видове показатели с получения общ брой точки - 418.75.

За участие в настоящата процедура са приложени всички необходими документи, както следва:

- Дисертационен труд, за придобиване на образователна и научна степен „доктор“;
- Дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките“;
- Пълнотекстови научни публикации.

Необходимите за участие в конкурса според Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна 10 публикации са по темата на дисертацията,

публикувани и в пълен обем приложени към материалите за конкурса. Важно е да се отбележи, че повече от половината представени публикации (60%), доц. д-р Ванкова е самостоятелен или първи автор.

Представените цитирания по Показател Д, отразяващи научната активност на кандидата са 100 точки, което изцяло покрива изискванията за заемане на научна степен „доктор на науките“.

Структура на дисертационния труд

Настоящият дисертационен труд на доц. д-р Ванкова отговаря на заложената научна специалност - „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Представената дисертация е изготвена съобразно изискванията за дисертационен труд за придобиване на НС „доктор на науките“, като включва 165 страници, 9 таблици, 38 фигури, 5 приложения. Посочените 714 литературни източника са предимно чуждестранни, описани коректно и детайлно в библиографския раздел. Дисертационният труд е изложен в логична последователност и структуриран в 4 глави: *Литературен обзор* (57 стр.); *Цел, задачи, дизайн, методика и организация на проучването* (10 стр.); *Холистичен концептуален модел, резултати от собствени проучвания и дискусия* (64 стр.); *Изводи, препоръки, приноси* (15 стр.).

Литературният обзор представя развитието на концепцията за интегративна медицина с позоваване на съответните нормативни документи, стратегии и събития. Важен аспект се явяват и изложените ключови термини и определения за интегративна медицина от северно-американски към европейски вектор, опитът за приложение на таксономичен подход в тяхното описание. Доц. д-р Ванкова представя резултатите от научните изследвания в областта на комплементарната и алтернативна медицина, промоцията на здравето, които лежат в основата на интегративната медицина (вкл. епигенетиката, експерименталните биологични симулатори и математико-статистически модели). В изложението на Литературния обзор авторът прави успешен опит да адаптира световните теоретични и практични разработки в областта на интегративната медицина към конвенционалните методи за лечение и традиционното медицинско образование в България.

В Глава втора ясно и добре са дефинирани целта, петте задачи за постигане на основната цел и изследователските хипотези. Доц. Ванкова представя новаторския интегративен проучващ последователен микс-метод дизайн на проучването като междудисциплинарна платформа за научни клинични и медико-социални изследвания. Основните методологични аспекти на разработката са: създаване на холистичен концептуален модел, количествено проучване сред студентите за изследване информираността, нагласите, поведението и потребностите по отношение на КАМ сред студентите (специалности - медицина и фармация), общопрактикуващите лекари и фармацевти; Делфи проучване относно мястото на КАМ и промоцията на здраве и интегративната медицина като цяло във висшето образование в България, разработване на идеен образователен модел за постигане на компетентностите при студентите. Времева рамка на проучването е разписана в отделни 4 фази през периода 2019 – 2022 г.

В Глава трета доц. д-р Ванкова описва детайлно и последователно резултатите и тяхното обсъждане от собствените количествени и качествени проучвания. В хода на обсъждането авторът въвежда термините като „интегративно здравеопазване“ като заместващ „интегративната медицина“, „зеленото здравеопазване“ с основната характеристика – устойчивост.

В Глава четвърта доц. Ванкова предлага структурен модел, свързан с интегративната медицина в четири основни тематични признака: принципи и характеристики; изграждащи елементи; нива на образование; специалности. Описана е детайлно и образователната рамка за систематизирано изучаване на КАМ, като елемент на интегративната медицина, за изграждане на компетентности, отговарящи на настоящите потребности на здравеопазването.

Изключително добрата визуализация на теоретичните модели, количествените резултати чрез таблиците, фигурите и схемите допринася за по-голямата яснота и показва владенето на материята и умението на автора за обобщаване.

Оценка на дисертационния труд - актуалност и значимост (приноси)

Настоящата разработка е върху актуална, значима и недостатъчно проучена в България тема, представена задълбочено, интересно и много добре онагледена.

Основните приноси са с теоретичен характер: провеждане на новаторското за България изследване на концепцията „интегративна медицина“, като холистична идея и медико-социален конструкт; създаване на холистичния концептуален модел, който дава възможност за по-задълбочено изучаване, развитие и прилагане на интегративната медицина и здравеопазване; разработване на оригинален терминологичен справочник по интегративна медицина; разработване на универсални образователни модели за обучение по интегративна медицина и КАМ, което вече намира практическа реализация при студентите в специалност "Помощник фармацевт" ; оценяване на нуждите от образование в областта на интегративната медицина; приложение на модел за провеждане на динамично Делфи-проучване.

Лични впечатления от дисертанта – познавам доц. Ванкова от периода на обучението ѝ в докторантурата към Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването и наблюдавам нейното професионалното и научно израстване през тези десет години. Потенциалът на доц. Ванкова, в съчетание с нейната целеустременост, последователност, отговорност и отличителна работоспособност са в основата на нейните научни и кариерни постижения.

Заклучение

Представеният за настоящата процедура дисертационен труд и публикации на кандидата напълно покриват изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет – Варна за придобиване на НС „Доктор на науките“.

Въз основа на актуалната тема, задълбочеността и значителните приноси на дисертационния труд убедено препоръчам на членове на уважаемото Научно жури да бъде присъдена НС „Доктор на науките“ на доц. д-р Десислава Ванкова, д.м. по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

08. 08. 2022 г.
гр. Варна

Председател на Научното жури:
Доц. Д-р Наталия Ушева, д.м.

